

Cauza C-649/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

3 septembrie 2019

Instanța de trimitere:Spetsializiran nakazatelen sad [Tribunalul Penal Specializat,
Bulgaria]**Data deciziei de trimitere:**

20 august 2019

Procedură penală împotriva:

IR

Obiectul procedurii principale

Procedură privind emiterea unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea și examinarea validității dispozițiilor de drept al Uniunii; articolul 267 TFUE

Întrebările preliminare

- 1) Drepturile persoanei acuzate prevăzute la articolul 4 [în special dreptul prevăzut la articolul 4 alineatul (3)], la articolul 6 alineatul (2) și la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13 sunt aplicabile persoanei acuzate care a fost arestată în temeiul unui mandat european de arestare?
- 2) În cazul în care răspunsul este afirmativ, articolul 8 din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că permite o modificare a conținutului mandatului european de arestare în ceea ce privește formularul menționat în anexă, în special introducerea unui text nou în acest formular referitor la

drepturile persoanei căutate față de autoritățile judiciare ale statului membru emitent privind contestarea mandatului de arestare național și a mandatului european de arestare?

- 3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare, emiterea unui mandat european de arestare cu respectarea exactă a formularului prevăzut în anexă (și anume, fără informarea persoanei căutate cu privire la drepturile sale față de autoritatea judiciară emitentă) și informarea persoanei de către autoritatea judiciară emitentă imediat după luarea la cunoștință a arestării acesteia în legătură cu drepturile de care beneficiază și transmiterea documentelor corespunzătoare sunt conforme cu considerentul (12), cu articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584/JAI, cu articolul 4, cu articolul 6 alineatul (2) și cu articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13/UE și cu articolele 6 și 47 din cartă?
- 4) În cazul în care nu există niciun alt mijloc legal de garantare a drepturilor unei persoane arestate în temeiul unui mandat european de arestare, prevăzute la articolul 4, în special dreptul prevăzut la articolul 4 alineatul (3), la articolul 6 alineatul (2) și la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13/UE, este validă Decizia-cadru 2002/584?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate și jurisprudența

Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI (JO 2009, L 81, p. 24)

Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (JO 2012, L 142, p. 1)

Directiva 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind ordinul european de anchetă în materie penală (JO 2014, L 130, p. 1)

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO 2012, C 326, p. 391)

Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 10 noiembrie 2016, Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858), Hotărârea din 23 ianuarie 2018, Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27), Hotărârea din 25 iulie 2018, AY (C-268/17, EU:C:2018:602), Hotărârea din 6 decembrie 2018, IK (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991) și Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456) și Hotărârea PF (C-509/18, EU:C:2019:457); Concluziile avocatului general Yves Bot în cauza Gavanozov (C-324/17, EU:C:2019:312)

Dispozițiile naționale invocate

Zakon za ekstraditsiata i evropeyskata zapoved za arest (Legea privind extrădarea și mandatul european de arestare, Bulgaria): articolul 37

Nakazatelno-protsesualen kodeks (Codul de procedură penală, Bulgaria, denumit în continuare „NPK”): articolele 55, 65, 269 și 270

Zakon za ministerstvoto na vatreshnite raboti (Legea privind Ministerul Afacerilor Interne, Bulgaria, denumită în continuare „ZMVR”): articolele 72-74

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Domnul IR a fost acuzat de participarea la un grup infracțional organizat care, în scopul îmbogățirii, a introdus în țară cantități mari de produse accizabile fără timbru fiscal (denumit în continuare „marcă fiscală”) și de complicitate la depozitarea produselor accizabile fără marcă fiscală. Ambele fapte se pedepsesc cu închisoarea de până la zece, respectiv de până la opt ani.
- 2 La începutul etapei procedurii judiciare, la 24 februarie 2017, IR și-a părăsit domiciliul. Eforturile instanței de localizare a acestuia au rămas fără succes. Lui IR i-a fost desemnat un avocat din oficiu. Prin ordonanța din 10 aprilie 2017, confirmată de instanța de al doilea grad la 19 aprilie 2017, instanța de trimitere a dispus măsura de „arestare preventivă” împotriva lui IR (acest act reprezintă mandatul de arestare național). În cadrul acestei proceduri, IR nu a participat personal, acesta fiind apărat de avocatul numit (pentru el).
- 3 La data de 25 mai 2017, instanța de trimitere a emis un mandat european de arestare împotriva lui IR. În cadrul acestuia s-a menționat că mandatul de arestare național a fost emis în lipsa lui IR (secțiunea D, punctul 2) și că mandatul de arestare național îi va fi înmânat personal lui IR la predarea acestuia după executarea mandatului european de arestare, că va fi informat în legătură cu drepturile sale și că acesta va putea contesta decizia, explicându-i-se opțiunile respective (secțiunea D, punctul 3.4). De asemenea, s-a subliniat că numai după predarea sa către autoritățile bulgare, IR va putea contesta lipsirea sa de libertate (arestarea preventivă) (secțiunea D, punctul 4).
- 4 Până în prezent, IR nu a fost găsit și nu a fost arestat.
- 5 Nu există informații potrivit cărora IR a luat cunoștință de faptul că împotriva sa a fost inițiată o procedură în fața unei instanțe, că există un act juridic privind arestarea sa atât pe teritoriul Bulgariei, cât și în Uniunea Europeană și că va fi apărat de un avocat numit și care sunt datele avocatului respectiv.
- 6 În lumina Directivei 2012/13 și a jurisprudenței recente a Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza OG și PI (C-508/18) și în cauza PF (C-509/18), precum și în Concluziile avocatului general în cauza Gavanozov (C-324/17),

instanța de trimitere are îndoieli cu privire la conformitatea cu dreptul Uniunii a mandatului european de arestare emis în acest mod, în măsura în care acesta nu îi garantează o protecție juridică adecvată lui IR. Mai exact, acesta nu îi oferă lui IR nicio posibilitate efectivă, ca imediat după arestarea în statul membru de executare să solicite revocarea mandatului de arestare național și a mandatului european de arestare în statul membru emitent (în fața instanței de trimitere). IR poate face acest lucru numai după predarea sa în contextul executării mandatului european de arestare.

- 7 Din acest motiv, instanța de trimitere a revocat mandatul european de arestare emis și a decis să emită un nou mandat european de arestare care va fi formulat sau la care vor fi anexate documente [informarea privind drepturile și copii ale documentelor cu privire la (ordinul de) reținere], astfel încât să fie garantate drepturile conferite de Directiva 2012/13. În acest scop, instanța de trimitere necesită totuși indicații din partea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

Cu privire la admisibilitatea trimiterii preliminare

- 8 IR nu a fost arestat în temeiul mandatului european de arestare emis și nu va putea fi arestat nici în viitor, întrucât mandatul de arestare a fost revocat. Cu toate acestea, întrebările nu sunt ipotetice.
- 9 Scopul trimiterii preliminare constă în stabilirea dacă emiterea unui nou mandat de arestare cu același conținut este compatibilă cu dreptul Uniunii sau dacă este necesară emiterea unui alt mandat european de arestare cu un conținut care să garanteze drepturile lui IR ori dacă drepturile lui IR conferite de Directiva 2012/13 trebuie să fie garantate în alt mod.
- 10 În opinia instanței de trimitere, nu este corect să se aștepte arestarea lui IR într-un alt stat membru și abia atunci să se adreseze aceste întrebări, întrucât în acest caz, drepturile lui IR ar fi afectate în mod ireversibil. În plus, instanța de trimitere ar fi informată numai după predarea lui IR. La momentul respectiv, arestarea s-ar întemeia totuși numai pe mandatul de arestare național, astfel încât întrebările preliminare nu ar mai fi de actualitate.
- 11 În cazul în care drepturile unui cetățean al Uniunii garantate de legislația Uniunii ar putea fi lezate de un act juridic al unei autorități judiciare naționale, o întrebare preliminară ar trebui adresată înaintea emiterii actului respectiv, iar nu după emiterea acestuia, inclusiv ca urmare a caracterului ireversibil al consecințelor prejudiciabile. În acest sens trebuie înțeles punctul 66 din Hotărârea Curții din 6 decembrie 2018, IK (C-551/18) în care Curtea menționează că „în cazul unei proceduri referitoare la un mandat european de arestare, sarcina garantării respectării drepturilor persoanei a cărei predare este solicitată revine în primul rând statului membru emitent”. De asemenea, Curtea s-a pronunțat deja în cadrul

unei alte trimiteri preliminare cu privire la îndoielile instanței de trimitere referitoare la retragerea mandatului de arestare emis (Hotărârea Curții din 25 iulie 2018, AY, C-268/17, punctele 26-29); diferența față de prezenta procedură constă în decizia instanței de trimitere de a retrage, mai întâi, mandatul european de arestare și de a adresa, apoi, întrebările preliminare cu scopul de a emite un nou mandat de arestare, dar, cu certitudinea că acesta va fi legal.

Cu privire la prima întrebare

- 12 Din termenii Directivei 2012/13 nu rezultă în mod clar dacă o persoană care este arestată într-un alt stat membru în temeiul unui mandat european de arestare se bucură de drepturile prevăzute la articolul 4 din Directiva 2012/13, în special de dreptul prevăzut la articolul 4 alineatul (3) care, prin natura lor, sunt aplicabile față de instanțele statului membru emitent. Pe de o parte, articolul 4 prevede că se aplică în cazul tuturor persoanelor acuzate care sunt arestate, fără a clarifica dacă aceasta se produce în temeiul unui mandat de arestare național sau european, prin urmare, diferența de tratament pe baza acestui criteriu nefiind justificată. Pe de altă parte, articolul 5 prevede alte drepturi ale persoanelor arestate sau reținute, care se referă în mod direct la executarea mandatului european de arestare și care sunt aplicabile numai în statul membru de executare. Diferența dintre drepturile prevăzute la articolul 4 și cele prevăzute la articolul 5 reiese și din conținutul celor două formulare (Nota privind drepturile, anexa I și anexa II): acestea sunt doar parțial identice. Prin urmare, se ridică întrebarea dacă o persoană arestată sau reținută în temeiul unui mandat european de arestare se bucură de toate drepturile prevăzute la articolul 4, în special de dreptul prevăzut articolul 4 alineatul (3) și de drepturile prevăzute la articolul 5 din Directiva 2012/13 sau dacă aceasta beneficiază numai de drepturile prevăzute la articolul 5, iar nu și de drepturile prevăzute la articolul 4.
- 13 Această întrebare se ridică în lumina articolului 4 alineatul (2) din Directiva 2012/13 care prevede că persoana acuzată care a fost arestată beneficiază de toate drepturile prevăzute la articolul 3, precum și de drepturile suplimentare prevăzute la articolul 4. O formulare similară nu se regăsește în articolul 5.
- 14 De asemenea, această întrebare se ridică în contextul considerentului [39] al Directivei 2012/13. În prima teză se stipulează că drepturile în momentul arestării sunt aplicabile și persoanelor arestate în temeiul mandatului european de arestare. De aici ar putea rezulta că acestea se bucură pe deplin de drepturile prevăzute la articolul 4. În același timp, în această primă teză se menționează că aceste drepturi ar trebui să se aplice *mutatis mutandis* (prin analogie), ceea ce înseamnă, că nu există o concordanță deplină. De asemenea, a doua teză indică faptul că drepturile persoanelor arestate în temeiul unui mandat european de arestare sunt prevăzute în anexa II. De aici poate rezulta că aceste persoane arestate se bucură numai de drepturile prevăzute în anexa II, iar nu și de cele prevăzute în anexa I.
- 15 Întrebarea amintită se ridică și în legătură cu articolul 6 alineatul (2), precum și cu articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13. Mai concret, în cazul în care o

persoană este arestată sau reținută în temeiul unui mandat european de arestare, se poate considera că persoana se bucură de dreptul de a fi informată în legătură cu motivul arestării sau al reținerii sale, precum și de dreptul de a primi toate documentele esențiale pentru a contesta arestarea sau reținerea, numai după a fost predată către statul membru emitent, după executarea mandatului european de arestare?

- 16 Un argument important care susține această întrebare preliminară este reprezentat de lipsa unor modificări în acest sens în Decizia-cadru 2002/584 care ar putea determina conformitatea deciziei-cadru cu drepturile garantate de Directiva 2012/13, mai recentă, persoanelor arestate sau reținute în temeiul unui mandat european de arestare. Lipsa unor astfel de modificări sugerează că Directiva 2012/13 nu conferă drepturi noi persoanelor reținute pe baza unui mandat european de arestare, altele decât cele pe care le aveau deja în temeiul Deciziei-cadru 2002/584.
- 17 De asemenea, este necesar să se ia în considerare principiul echivalenței potrivit căruia persoana căreia îi este aplicabil dreptul Uniunii nu poate fi tratată într-un mod mai puțin favorabil decât într-o situație similară pur internă. În privința acestui aspect, articolul 5 din Directiva 2012/13 nu ar trebui interpretat în sensul că acesta privează o persoană acuzată care a fost arestată în temeiul unui mandat european de arestare de drepturile prevăzute la articolul 4, de care această persoană ar putea beneficia în temeiul dreptului național în cazul în care ar fi arestată pe teritoriul național, pe baza unui mandat de arestare național. Acest aspect este valabil și în ceea ce privește drepturile prevăzute la articolul 6 alineatul (2) și la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13: într-o situație națională, persoana ar beneficia de aceste drepturi imediat după arestarea sa, în schimb, în cazul executării unui mandat european de arestare, numai după predarea sa către statul membru emitent. În esență, într-o situație internă identică (și anume, în cazul arestării pe teritoriul național), persoana respectivă ar fi tratată după cum urmează: aceasta ar fi informată în legătură cu drepturile de care beneficiază în calitate de persoană arestată, suplimentar față de drepturile sale în calitate de persoană acuzată (articolul 55 din NPK și articolele 72-74 din ZMVR). În special, aceasta ar fi informată în legătură cu mandatul de arestare și ar primi o copie a acestuia; aceasta ar fi informată în legătură cu dreptul de a contesta reținerea și cu dreptul de a consulta toate actele de procedură în cadrul contestării respective. Persoana respectivă ar beneficia de contact direct cu avocatul său, inclusiv în situațiile în care acesta este un apărător desemnat de stat. În plus, într-o situație națională identică, instanța ar transmite din oficiu o copie a rechizitoriului în care este descrisă în detaliu fapta care face obiectul acuzării, precum și o decizie privind fixarea unui termen de judecată în care se precizează detaliat drepturile în cursul procedurilor judiciare. Astfel, persoana arestată, informată în legătură cu drepturile sale și cu circumstanțele de fapt și de drept ale arestării, ar putea contesta fără întârziere arestarea în fața instanței [articolul 72 alineatul (4) din ZMVR; articolele 65 și 270 din NPK].

Cu privire la a doua întrebare

- 18 În cazul în care din răspunsul la cea de a doua întrebare ar rezulta că o persoană care a fost arestată sau reținută în temeiul unui mandat european de arestare într-un alt stat membru ar beneficia de toate drepturile pe care le-ar avea dacă ar fi arestată pe teritoriul național, în temeiul unui mandat de arestare național, instanța de trimitere este obligată să asigure condițiile necesare exercitării efective și eficiente a acestor drepturi. În acest sens, ar fi cel mai bine ca persoana să fie informată încă din momentul arestării, la înmânarea mandatului european de arestare [articolul 11 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584]. Cu alte cuvinte, abordarea cea mai rezonabilă ar fi ca drepturile sale în calitate de persoană arestată să fie menționate în mandatul european de arestare.
- 19 Prin urmare, prin intermediul celei de a doua întrebări se solicită interpretarea articolului 8 din Decizia-cadru 2002/584, în special dacă acesta poate fi interpretat în sensul că permite o modificare a conținutului mandatului european de arestare, în special includerea unui text nou [de exemplu, la secțiunea F] cu privire la drepturile persoanei arestate în fața instanțelor din statul membru emitent, în special în legătură cu contestarea mandatelor de arestare naționale și europene emise de către acestea [articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2012/13].
- 20 Existența unui astfel de text în mandatul european de arestare ar garanta drepturile persoanei reținute, punând-o într-o poziție (în măsura în care acest lucru este posibil) similară situației în care s-ar afla dacă ar fi arestată pe teritoriul național, în temeiul unui mandat de arestare național.
- 21 Această soluție juridică ar putea întâmpina obiecții.
- 22 Scopul Deciziei-cadru 2002/584 este de a crea un instrument juridic unitar care să trateze o chestiune care ține strict de dreptul Uniunii, mandatul european de arestare. Nu există diferențe naționale care să justifice introducerea unor formulare diferite în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) a doua teză și cu articolul 5 alineatul (2) a doua teză din Directiva 2012/13. Prin urmare, introducerea unor informații noi, cu excepția celor prevăzute la articolul 8 alineatul (1) și chiar a informațiilor prevăzute în Decizia-cadru (în special informațiile prevăzute în Directiva 2012/13) în formularul pentru mandatul european de arestare, ar determina crearea unor formulare naționale diferite pentru mandatul european de arestare, în funcție de caracteristicile naționale ale drepturilor persoanelor arestate. Acest lucru se opune obiectivului pe care se întemeiază mandatul european de arestare ca instrument juridic unitar de transfer al unei persoane în vederea desfășurării procedurii penale. În acest sens, punctul 1.3 „Formularul MEA” din introducerea Manualului privind emiterea și executarea unui mandat european de arestare (Comunicarea Comisiei Europene din 28 septembrie 2017 C[2017] 6389) prevede: „Doar acest formular poate fi utilizat și el nu trebuie modificat”.

- 23 Mandatul european de arestare reprezintă o comunicare a autorității judiciare emitente către autoritatea judiciară de executare. Prin urmare, acesta urmărește să stabilească condițiile pentru predarea persoanei căutate. În schimb, nota scrisă privind drepturile persoanei arestate prevăzută la articolul 4 din Directiva 2012/13 reprezintă o comunicare a autorității judiciare naționale către persoana căutată. Această notă scrisă, precum și informarea prevăzută la articolul 6 alineatul (2) și la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13 nu se referă la executarea mandatului european de arestare. În consecință, aceasta nu își are locul în textul mandatului european de arestare.

Cu privire la a treia întrebare

- 24 În cazul în care Curtea va răspunde afirmativ la prima întrebare și negativ la cea de a doua întrebare, instanța de trimitere va trebui să stabilească dacă nu există alte mijloace legale pentru a se asigura că IR își poate exercita în mod direct și efectiv drepturile conferite de Directiva 2012/13, imediat după arestarea într-un alt stat membru, în temeiul unui mandat european de arestare. Acest lucru înseamnă că IR va trebui să fie informat imediat după arestarea sa (sau la scurt timp după aceasta) în legătură cu drepturile sale potrivit articolului 4, în special cu cele potrivit articolului 4 alineatul (3), cu motivele arestării potrivit articolului 6 alineatul (2) și cu accesul la documente potrivit articolului 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13.
- 25 O soluție juridică eficientă similară ar fi ca, imediat după luarea la cunoștință a arestării lui IR într-un alt stat membru, instanța de trimitere să îi transmită imediat lui IR nota privind drepturile cu privire la arestare, precum și o copie a mandatului de arestare național și a elementelor de probă pe care se întemeiază acesta, să îi comunice datele apărătorului său și, dacă este cazul, să îi transmită a o copie a actelor de procedură suplimentare, la cererea sa. Înmânarea acestor documente ar putea avea loc odată cu emiterea unui ordin european de anchetă, în conformitate cu dispoziția cuprinsă la articolul 5 din Convenția privind asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene.
- 26 În considerarea următoarelor circumstanțe, această soluție juridică prezintă numai o eficiență relativă.
- 27 În primul rând, Decizia-cadru 2002/584 nu conține nicio obligație pentru statul membru de executare privind informarea statului membru emitent în legătură cu arestarea persoanei căutate. O astfel de informare poate avea loc în mod ocazional, odată cu informarea cu privire la alte circumstanțe, de exemplu, în cazul informațiilor insuficiente [articolul 15 alineatul (2)] sau al întârzierii procedurii [articolul 17 alineatul (4)]. Din acest motiv, autoritatea judiciară emitentă ar trebui să comită în mod deliberat o eroare sau să omită un element din mandatul european de arestare pentru a se putea asigura că va fi informată de către autoritatea judiciară de executare imediat după arestarea persoanei căutate potrivit dispoziției cuprinse la articolul 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584. Încălcarea deliberată a dreptului (emiterea incorectă a mandatului european de

arestare) nu trebuie să constituie o condiție pentru garantarea drepturilor persoanei căutate. În plus, transmiterea informațiilor potrivit articolului 15 alineatul (3) reprezintă o excepție, iar nu regula (Hotărârea Curții din 23 ianuarie 2018, Piotrowski, C-367/16, punctul 61).

- 28 În al doilea rând, corespondența dintre autoritatea judiciară de executare și autoritatea judiciară emitentă necesită timp, de regulă, câteva zile. În acest timp, persoana arestată ar fi privată de drepturile conferite de Directiva 2012/13. Acest lucru ar fi contrar obligației prevăzute la considerentului (12) și la articolul (1) din Decizia-cadru 2002/584 privind respectarea drepturilor persoanei în cauză. O astfel de întârziere ar fi contrară obligației de garantare a siguranței personale a persoanei arestate potrivit articolului 6 din cartă. Cerința privind termenul rezonabil pentru soluționarea unei eventuale plângeri ar fi încălcată, întrucât ar fi tergiversată în mod inutil simpla depunere a acestei plângeri prin informarea cu întârziere a persoanei arestate în legătură cu drepturile sale și prin transmiterea cu întârziere a documentelor constituind baza pentru apărarea sa. O astfel de întârziere ar încălca principiul echivalenței, întrucât persoana arestată în temeiul unui mandat european de arestare ar fi tratată într-un mod mult mai puțin favorabil decât persoana arestată în contextul unei situații pur interne.

Cu privire la a patra întrebare

- 29 Un răspuns afirmativ la cea de a doua sau la cea de a treia întrebare nu ar crea o garanție suficient de eficientă, întrucât ar oferi autorităților judiciare emitente doar posibilitatea de a completa textul mandatului european de arestare, respectiv de a informa persoana arestată în legătură cu drepturile sale după arestare. Ar exista doar o posibilitate, iar nu o obligație.
- 30 În același timp este necesară o obligație fermă în acest sens.
- 31 O obligație similară este prevăzută în mod expres la articolul 14 din Directiva 2014/41 pentru emiterea ordinului european de anchetă. Întrucât drepturile persoanelor care sunt destinate ale unui ordin european de anchetă sunt afectate într-o măsură mai mică decât drepturile persoanelor arestate sau reținute în temeiul unui mandat european de arestare, este inacceptabil ca legislația Uniunii să furnizeze mijloace legale numai pentru primele persoane menționate, dar nu și pentru cele din urmă.
- 32 În cazul în care nu există una sau mai multe soluții juridice care să garanteze, în integralitatea lor, exercitarea corespunzătoare a drepturilor unei persoane arestate în temeiul unui mandat european de arestare conferite de Directiva 2012/13, în lumina articolului 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană, a articolelor 6 și 47 din cartă, precum și a considerentului (12) și a articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, se ridică întrebarea dacă sistemul astfel instituit în temeiul Deciziei-cadru 2002/584 este valid, în măsura în care nu garantează drepturile conferite de Directiva 2012/13.

- 33 Mai concret, întrebarea care se ridică este dacă imposibilitatea informării persoanei arestate în temeiul unui mandat european de arestare, imediat după arestarea în statul membru de executare, în legătură cu drepturile sale potrivit articolului 4 și a furnizării informațiilor necesare prevăzute la articolul 6 alineatul (2) și la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/13, are drept consecință încălcarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale.
- 34 De asemenea, este necesar să se examineze dacă lipsirea practic a persoanei arestate de posibilitatea de contestare a arestării în statul membru emitent (atât al mandatului de arestare național, cât și al mandatului european de arestare) sau împiedicarea în mod esențial a acesteia, în așteptarea deciziei de executare a mandatului european de arestare sau de refuzare a executării acestuia sunt compatibile cu dreptul la libertate și la siguranță în temeiul articolului 6 și cu dreptul la o cale de atac eficientă în temeiul articolului 47 primul paragraf din cartă.
- 35 În sfârșit, se pune problema dacă acest mecanism al Deciziei-cadru 2002/584 care nu garantează exercitarea efectivă a drepturilor persoanei reținute, conferite de Directiva 2012/13 și, prin urmare, care face dificilă sau imposibilă apărarea drepturilor persoanei arestate în fața autorităților judiciare din statul membru emitent, este compatibil cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la apărarea drepturilor. Astfel, la punctul 70 din Hotărârea Curții din 27 mai 2019, OG și PI (C-508/18), respectiv la punctul 48 din Hotărârea din aceeași zi, PF (C-509/18) se prevede „că persoana care a făcut obiectul acestui mandat național de arestare a beneficiat de toate garanțiile proprii adoptării acestui tip de decizii, în special de cele care rezultă din drepturile fundamentale și din principiile juridice fundamentale vizate la articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584”. În cazul în care mandatul de arestare este emis în lipsa persoanei, principala garanție trebuie să fie posibilitatea de a contesta în timp util legalitatea arestării. În plus, la punctul 75, respectiv la punctul 53 din aceste hotărâri se prevede că „[...] decizia de emitere a unui astfel de mandat de arestare [...] trebuie să poată fi supus[ă] [...] unei căi de atac jurisdicționale care îndeplinește pe deplin cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective”. Chiar dacă punctul 75 vizează o situație specifică, este clară necesitatea de a putea contesta mandatul de arestare emis, contestarea având calitatea unei protecții jurisdicționale efective. Cu alte cuvinte, încă din cadrul procedurii de executare a mandatului european de arestare, persoana căutată are dreptul de a se apăra în fața autorităților judiciare din statul membru emitent prin contestarea legalității mandatului de arestare național și a celui european. Pentru ca persoana arestată să își poată exercita *de facto* aceste opțiuni legale recunoscute de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, este esențial ca această persoană să se bucure de drepturile conferite de Directiva 2012/13, și anume la momentul prevăzut în directivă, respectiv la momentul arestării sale.

Cerere specială

- 36 În cazul aditerii cererii de constatare a nevalidității Deciziei-cadru 2002/584, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe dacă nu este necesar să se stabilească un termen de menținere a efectelor juridice, având în vedere dificultățile inevitabile care ar putea surveni în cursul procedurilor pendinte de executare a mandatului european de arestare (punctul 56 din Hotărârea Curții din 10 noiembrie 2016, Poltorak, C-452/16).

DOCUMENT DE LUCRU